

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت تحصیلات عالی افغانستان
ریاست امور محصلان خصوصی
مؤسسه تحصیلات عالی خواجه عبدالله انصاری (د.ه)

طرز العمل حالت اضطراری و بحران

زمستان ۱۳۹۹

مقدمه

موسسه تحصیلات عالی خواجه عبدالله انصاری به منظور جلوگیری از حالت اضطرار و مبارزه با بحران تلاش دارد تا در صورت وقوع حوادث مزبور اقدامات لازم انجام گردد. اضطرار یک حالت استثنایی و خلاف اصل است. بنابراین برای تحقق آن، شرایطی لازم است تا معافیت را برای شخص در پی داشته باشد. به بیان دیگر حالت اضطرار که می توان با تسامح از آن به ضرورت نیز تعبیر کرد وقتی ایجاد می شود که شخص در معرض خطری شدید قرار می گیرد که او را مشخصاً تهدید می کند و امکان دارد خطرات بیشتر او را تهدید نماید، بنابراین به منظور جلوگیری از این وضعیت موسسه تحصیلات عالی خواجه عبدالله انصاری تدابیری را می سنجد که بر اساس آن اقدام های لازم صورت گیرد.

ماده ۱. مبنا

این طرز العمل بر مبنای حکم فقرة ۵ ماده ۱۴۴ قانون اساسی و قانون حالت اضطرار وضع گردیده است.

ماده دوم. تعاریف

الف. بحران: شرایطی است که در اثر حوادث، رخدادها و عملکردهای طبیعی و انسانی (به جز موارد موضوعه در حوزه های امنیتی و اجتماعی) به طور ناگهانی یا غیرقابل کنترل به وجود می آید و موجب ایجاد مشقت و سختی به یک مجموعه یا جامعه انسانی می گردد و برطرف کردن آن نیاز به اقدامات اضطراری، فوری و فوق العاده دارد.

ب. مدیریت بحران: فرآیند برنامه ریزی، عملکرد و اقدامات اجرائی است که توسط دانشگاه و نهادهای دولتی و غیردولتی و عمومی پیرامون شناخت و کاهش سطح مخاطرات (مدیریت خطرپذیری) و مدیریت عملیات مقابله با آن به منظور کاهش خطرات صورت می پذیرد. در این فرآیند با مشاهده پیش نشانگرها و تجزیه و تحلیل آن ها و منابع اطلاعاتی در دسترس تلاش می شود به صورت یکپارچه، جامع و هماهنگ با استفاده از ابزارهای موجود از بحرانها پیشگیری نموده یا در صورت بروز آن ها با آمادگی لازم در جهت کاهش خسارت جانی و مالی به مقابله سریع پرداخته تا شرایط به وضعیت عادی بازگردد.

ماده ۳. مدیریت بحران شامل چهار مرحله به شرح زیر است:

الف. پیشگیری

مجموعه اقداماتی است که باهدف جلوگیری از وقوع حوادث و یا کاهش آثار زیان بار آن، سطح خطرپذیری جامعه را ارزیابی نموده و با مطالعات و اقدامات لازم سطح آن را تا حد قابل قبول کاهش می دهد.

ب. آمادگی: مجموعه اقداماتی است که توانایی جامعه را در انجام مراحل مختلف مدیریت بحران افزایش می دهد که شامل جمع آوری اطلاعات، برنامه ریزی، سازمان دهی، ایجاد ساختارهای مدیریتی، آموزش، تأمین منابع و امکانات، تمرین و مانور است.

ج. مقابله

انجام اقدامات و ارائه خدمات اضطراری به دنبال وقوع بحران است که باهدف نجات جان و مال افراد، تأمین رفاه نسبی برای آنها و جلوگیری از گسترش خسارات انجام می شود. عملیات مقابله شامل اطلاع رسانی، هشدار، جست و جو، نجات و کمک، بهداشت، درمان، تأمین امنیت، حمل و نقل، ارتباطات، کمک های طبی، تدفین، دفع زباله، مهار آتش، کنترل مواد خطرناک، برقراری جریان های حیاتی و سایر خدمات اضطراری ذی ربط است.

د. بازسازی و بازبانی توانایی

بازسازی شامل کلیه اقدامات لازم و ضروری پس از وقوع بحران است که برای بازگرداندن وضعیت عادی به دانشگاه است. با در نظر گرفتن ضوابط ایمنی، مشارکت های مردمی و امنیتی در مکان آسیب دیده انجام می گیرد. بازترانی نیز شامل مجموعه اقداماتی است که جهت بازگرداندن شرایط جسمی، روحی و روانی و اجتماعی آسیب دیدگان به حالت طبیعی به انجام می رسد.

ماده چهارم. حالت های اضطرار

هرگاه جنگ، خطر جنگ، انتحاری، زلزله، طوفان، بیماری های واگیر و خطرناک و هر امری دیگری که اتفاق افتد از جمله حالت اضطرار به شمار می رود.

ماده پنجم. وظایف مؤسسه در حالت اضطرار

وظایف مؤسسه در حالت اضطرار و بحران به شرح زیر است:

(۱) تعیین وظایف دقیق به بخش های مربوطه جهت ایجاد آمادگی، پیش بینی، پیش گیری و آموزش کارمندان،

دانشجویان و استادان؛

(۲) دریافت سریع اطلاعات مربوط به حوادث و سوانح غیرمترقبه (بحران) و چارچوب ها یا اطلاع رسانی سریع و

تسهیل شده در این موارد.

(۳) اطلاع‌گیری سریع در کلیه موارد وقوع یا محتمل‌الوقوع بودن حوادث و سوانح غیرمترقبه داخل بحران و مشخص کردن نحوه اطلاع‌رسانی به مسئولان بخش‌ها؛

(۴) تصویب درجه‌بندی بحران‌ها درزمینه‌ی انواع حوادث و سوانح غیرمترقبه.

(۵) اتخاذ تصمیم درباره اقدامات احتیاطی پس از دریافت اطلاعات مبنی بر احتمال وقوع حوادث غیرمترقبه (بحران).

(۶) تشخیص حالت اضطرار در موقع بحران توسط کمیته صحت و امنیت و اعلام وضعیت بحران در دانشگاه و تشخیص‌ضرورت درخواست کمک و هماهنگی‌های لازم.

(۷) ایجاد هماهنگی و انسجام میان بخش‌های داخلی و بیرونی در خصوص مراحل چهارگانه مدیریت بحران؛

(۸) تقویت زمینه همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی، تبادل‌نظر و استفاده از تجربیات و دانش فنی کشورها و مؤسسات خارجی و بین‌المللی مربوط به مراحل چهارگانه مدیریت بحران و همکاری بخش‌های ذی‌ربط.

(۹) برنامه‌ریزی و هماهنگی جهت ساماندهی و آموزش کارمندان، استادان و دانشجویان به‌منظور افزایش آگاهی آن‌ها به خاطر حالت اضطرار؛

(۱۰) کمک به توسعه و گسترش مؤسسات علمی و مشاوره‌ای فعال و استفاده از همکاری‌های آن‌ها به‌منظور استانداردسازی و بهبود کیفیت ارتقاء و کنترل ایمنی صنف‌ها، دفاتر کاری و نظارت بر رعایت استانداردهای لازم؛

(۱۱) تدوین ضوابط مربوط به تعیین سطوح، حالت اضطرار و شیوه اعلام بحران‌های ناشی از حوادث غیرمترقبه

ماده ششم. نظارت بر حالت اضطرار

به‌منظور اجرای بهتر برنامه‌ها بر تمام اعمال و رفتار آن‌ها نظارت صورت می‌گیرد که این امر زیر نظر معاونت اداری و مالی و کمیته امنیت و صحت انجام می‌گردد.

ماده هفتم. انفاذ طرز العمل

طرز العمل وضعیت اضطراری و حالت بحران به تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۸ طی پروتکل شماره (۲۱) از طرف شورای علمی موسسه مورد تصویب قرار گرفته و قابل اجرا می‌باشد.

دکتر اسدالله رادمند

رئیس مؤسسه تحصیلات عالی خواجه عبدالله انصاری